

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO 2011 M. RUGSĖJO 15 D. NUTARIMO NR. XI-1583 „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIAUS TARNYBOS ĮSTEIGIMO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIAUS TARNYBOS NUOSTATŲ PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2022 m. kovo 24 d. Nr. XIV-976
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsniu, n u t a r i a:

1 straipsnis.

Pakeisti Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Seimo 2011 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. XI-1583 „Dėl Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos įsteigimo ir Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos nuostatų patvirtinimo“, ir juos išdėstyti nauja redakcija (pridedama).

2 straipsnis.

Nustatyti, kad šis nutarimas įsigalioja 2022 m. gegužės 1 d.

Seimo Pirmininkė

Viktorija Čmilytė-Nielsen

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Seimo
2011 m. rugsėjo 15 d.
nutarimu Nr. XI-1583
(Lietuvos Respublikos Seimo
2022 m. kovo 24 d.
nutarimo Nr. XIV-976 redakcija)

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
AKADEMINĖS ETIKOS IR PROCEDŪRŲ KONTROLIERIAUS TARNYBOS
NUOSTATAI**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus tarnybos (toliau – Tarnyba) nuostatai (toliau – Nuostatai) nustato Lietuvos Respublikos akademinės etikos ir procedūrų kontrolieriaus (toliau – kontrolierius) funkcijas, teises, pareigas, Tarnybos veiklos tikslus, uždavinius, jos veiklos sritį ir rūšis, funkcijas, struktūrą ir darbo organizavimą.

2. Tarnyba – valstybės biudžetinė įstaiga, kurios veiklos tikslas – užtikrinti kontrolieriaus darbą nagrinėjant skundus ir inicijuojant tyrimus dėl galimo akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimo, prižiūrint, kad nebūtų pažeidžiamos akademinės etikos nuostatos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusios procedūros, atliekant administracinių nusižengimų tyrimą bei neetiško elgesio prevenciją.

3. Tarnyba savo veikloje vadovaujasi Lietuvos Respublikos Konstitucija, Lietuvos Respublikos tarptautinėmis sutartimis, Lietuvos Respublikos mokslo ir studijų įstatymu, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymu, Nuostatais, Tarnybos darbo reglamentu ir kitais teisės aktais, Tarnybos vidaus dokumentais, taip pat gerosiomis (visuotinai pripažintomis) mokslinėmis praktikomis (akademinės etikos standartais).

4. Tarnybos veikla grindžiama teisėtumo, teisingumo, nešališkumo, veiklos laisvės, savarankiškumo, viešumo, mokslo ir studijų institucijų akademinės bendruomenės narių teisių ir jų teisėtų interesų prioriteto principais.

5. Tarnyba – juridinis asmuo, turintis atsiskaitomąją sąskaitą banke ir antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu.

6. Tarnybos buveinė yra Vilniuje.

7. Tarnybos savininkė yra valstybė. Valstybės, kaip įstaigos savininkės, teisės ir pareigas įgyvendina Lietuvos Respublikos Seimas.

8. Kontrolierius į pareigas skiriamas ir jo įgaliojimai nutrūksta Mokslo ir studijų įstatymo 17 straipsnyje nustatyta tvarka.

9. Kontrolierius yra Tarnybos vadovas.

II SKYRIUS

TARNYBOS VEIKLOS SRITIS IR RŪŠYS, UŽDAVINIAI, FUNKCIJOS IR TEISĖS

10. Tarnybos veiklos sritis – centrinių administracinių institucijų įstatymų leidžiamoji ir vykdomoji veikla. Tarnybos veiklos rūšys yra reguliavimas, priežiūra, taip pat Tarnybos vidaus administravimas.

11. Tarnybos uždaviniai yra šie:

11.1. skatinti mokslo ir studijų institucijas laikytis akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų;

11.2. prižiūrėti, kaip mokslo ir studijų institucijos laikosi akademinės etikos standartų ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų;

11.3. prižiūrėti, kaip įgyvendinamos Lietuvos Respublikos tarptautinių sutarčių, Europos Sąjungos teisės aktų, Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų, reglamentuojančių akademinę etiką ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusias procedūras, nuostatas;

11.4. bendradarbiauti su mokslo ir studijų institucijomis sprendžiant su akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimais susijusias problemas;

11.5. užtikrinti efektyvų ir konfidencialų galimų akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimų tyrimą;

11.6. prisidėti prie mokslo ir studijų kokybės, puoselėjant visuotinai pripažintas šios srities vertybes, principus ir mokslines praktikas, kuriais užtikrinama mokslinės veiklos ir mokslo (meno) sklaida, studijų ir su studijomis susijusios veiklos skaidrumas, sąžiningumas, teisingumas, atsakomybė, asmenų – akademinės bendruomenės narių – lygybė, nediskriminavimas, akademinė laisvė, pasitikėjimas ir pagarba;

11.7. prižiūrėti kontrolieriaus rekomendacijų įgyvendinimą;

11.8. organizuoti ir (ar) įgyvendinti akademinės bendruomenės neetiško elgesio prevencijos priemones;

11.9. vykdyti kitus teisės aktuose nustatytus uždavinius.

12. Tarnyba, įgyvendindama jai keliamą tikslą ir uždavinius:

12.1. kontrolieriaus pavedimu nagrinėja pareiškėjų skundus ir kontrolieriaus iniciatyva atlieka tyrimus dėl akademinės bendruomenės narių veiksmų (veikimo ar neveikimo), kuriais galimai pažeidžiama akademinė etika ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusios procedūros, įskaitant skundus dėl mokslo ir studijų institucijų vadovų ir padalinių vadovų piktnaudžiavimo akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų srityje;

12.2. rengia gaires, rekomendacijas ir kitus dokumentus mokslo ir studijų institucijoms dėl akademinės etikos kodeksų ir kitų akademinės etikos skatinimo priemonių kūrimo, įgyvendinimo ir tobulinimo;

12.3. teikia Seimui, Lietuvos Respublikos Vyriausybei ir kitoms kompetentingoms institucijoms siūlymus dėl akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų laikymosi skatinimo ir (ar) užtikrinimo akademinėje bendruomenėje;

12.4. renka, kaupia ir apibendrina duomenis apie kontrolieriui žinomus akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimus, taikytos administracinės atsakomybės atvejus, taip pat kitus duomenis, susijusius su akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų laikymusi Lietuvoje;

12.5. bendradarbiauja su Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių institucijomis, tarnybomis ir organizacijomis, taip pat su tarptautinėmis organizacijomis, kitais fiziniais ir juridiniais asmenimis, siekdama dalytis gerąja akademinės etikos skatinimo patirtimi ir (ar) nagrinėdama galimus akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimus, akademiniais ir kitais tinklais keičiasi nuasmeninta ir (ar) apibendrinta informacija apie akademinės etikos pažeidimus suėjus kontrolieriaus sprendimo apskundimo terminui ir įsigaliojus kontrolieriaus sprendimui, dalyvauja Tarnybos veiklai viešinti skirtuose renginiuose ir veiklose (iniciatyvose);

12.6. nustato gerąsias akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų praktikas mokslinėje veikloje, mokslo (meno) sklaidoje, studijose ir su studijomis susijusioje veikloje ir prižiūri jų laikymąsi;

12.7. teisės aktų nustatyta tvarka skatina ir remia juridinių ir fizinių asmenų bei visuomenės veiklas (iniciatyvas), padedančias įgyvendinti akademinės etikos principais grindžiamas mokslo ir studijų kokybės skatinimo ir užtikrinimo priemones;

12.8. informuoja visuomenę apie Tarnybos veiklą, skelbia nuasmenintą informaciją apie nagrinėjamus skundus ir atliekamus tyrimus bei nuasmenintus kontrolieriaus sprendimus Tarnybos interneto svetainėje;

12.9. atlieka kitas Tarnybos veiklos tikslams ir uždaviniams įgyvendinti būtinas, taip pat kitas teisės aktuose nustatytas funkcijas.

13. Tarnyba, atlikdama jai ir kontrolieriui nustatytas funkcijas, turi teisę:

13.1. nemokamai gauti iš valstybės ir savivaldybių įstaigų, įmonių ir organizacijų, akademinės bendruomenės narių visą informaciją, reikalingą funkcijoms atlikti;

13.2. gauti iš fizinių ir juridinių asmenų Mokslo ir studijų įstatyme, taip pat kituose teisės aktuose nustatytoms kontrolieriaus funkcijoms, teisėms ir pareigoms įgyvendinti reikalingą informaciją, paaiškinimus, protokolus, medžiagą, duomenis ir kitus dokumentus, įstatymų nustatyta tvarka susipažinti su šioms kontrolieriaus funkcijoms, teisėms ir pareigoms įgyvendinti reikalingais valstybės, tarnybos, komercinę paslaptį sudarančiais dokumentais, taip pat dokumentais, kuriuose yra informacijos apie įstatymų saugomus asmens duomenis;

13.3. dalyvauti Seimo, Vyriausybės, mokslo ir studijų institucijų tarybų, senatų, kitų valdymo ar savivaldos organų posėdžiuose, pasitarimuose, taip pat komisijų (komitetų) ir darbo grupių veikloje, kai svarstomi klausimai, susiję su Tarnybos veikla, mokslo ir studijų kokybe, akademinė etika ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusiomis procedūromis, pagal kompetenciją pareikšti savo nuomonę ir teikti siūlymus;

13.4. kai sprendžiamos su akademinė etika ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusiomis procedūromis susijusios problemos, pasitelkti valstybės ar savivaldybių institucijų ir įstaigų, mokslo ir studijų institucijų, nevyriausybinių organizacijų atstovus, taip pat kitus su nagrinėjamais klausimais, projektais ir iniciatyvomis susijusius asmenis;

13.5. kai atliekami tyrimai dėl galimų akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimų, pasitelkti teksto analizės, grafologijos, kompiuterijos (įskaitant ir informacines technologijas), teisės ir kitų sričių ekspertus ir, jeigu numatyta, teisės aktų nustatyta tvarka sumokėti jiems už darbą;

13.6. atlikti mokslinius ir kitus tyrimus, susijusius su akademinė etika ir savo veiklos tobulinimu, kuriuose nedalyvauja Lietuvos mokslo ir studijų institucijose dirbantys asmenys, ir skelbti jų rezultatus;

13.7. teikti pasiūlymus Seimui dėl Nuostatų pakeitimo;

13.8. pagal kompetenciją organizuoti ir (ar) prisidėti organizuojant konferencijas, seminarus, mokymus, diskusijas ir kitus renginius, veiklas (iniciatyvas);

13.9. leisti su akademinė etika ir su jos įgyvendinimu susijusius leidinius, administruoti interneto svetainę, kurioje skelbiama informacija apie Tarnybos veiklą teisės aktų nustatyta tvarka, kurti ir administruoti kitas akademinės etikos ir akademinės etikos nuostatų įgyvendinimo procedūrų srities interneto svetaines;

13.10. įgyvendinti kitas teisės aktuose jai nustatytas teises ir pareigas.

III SKYRIUS

KONTROLIERIAUS FUNKCIJOS

14. Kontrolierius, kaip Tarnybos vadovas, atlieka šias funkcijas:

14.1. organizuoja Tarnybos darbą;

14.2. atsako už Tarnybos antspaudų naudojimą ir saugojimą;

14.3. užtikrina, kad Tarnybos veikloje būtų vykdomi įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimai;

14.4. atstovauja Tarnybai užsienio valstybėse, tarptautinėse ir regioninėse organizacijose;

14.5. tvirtina Tarnybos struktūrą, darbo reglamentą ir kitus vidaus dokumentus, Tarnybos valstybės tarnautojų ir darbuotojų, dirbančių pagal darbo sutartį, (toliau kartu – Tarnybos darbuotojai) pareigybių sąrašą, darbo laiko normą ir pareigybių aprašymus, nustato darbo užmokesčio koeficientus;

14.6. įstatymų nustatyta tvarka priima į pareigas ir iš jų atleidžia Tarnybos darbuotojus;

14.7. suteikia Tarnybos darbuotojams atostogas, siunčia juos į komandiruotes;

14.8. priima sprendimus dėl Tarnybos darbuotojų kvalifikacijos tobulinimo;

14.9. skatina Tarnybos darbuotojus, skiria (tarnybines) nuobaudas, taiko išskaitas dėl padarytos žalos;

14.10. tvirtina su akademinė etika ir jos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų gaires, rekomendacijas ir kitus dokumentus, pagal savo kompetenciją leidžia įsakymus ir kontroliuoja, kaip jie vykdomi;

14.11. atlieka kitas Lietuvos Respublikos įstatymuose ir kituose teisės aktuose nustatytas funkcijas.

15. Kontrolierius gali pavesti savo įsakymų, sprendimų, Tarnybos sutarčių kontrolę vykdyti Tarnybos darbuotojams.

16. Kontrolierius leidžia įsakymus dėl darbo užmokesčio priedo pavaduojančiam asmeniui nustatymo savo atostogų, komandiruočių, kvalifikacijos tobulinimo metu ir kitais atvejais.

IV SKYRIUS

TARNYBOS STRUKTŪRA IR DARBO ORGANIZAVIMAS

17. Tarnybą sudaro kontrolierius ir Tarnybos darbuotojai. Seimo valdyba nustato didžiausią leidžiamą pareigybių skaičių Tarnyboje.

18. Skundas kontrolieriui pateikiamas, nagrinėjamas ir sprendimas dėl jo priimamas Viešojo administravimo įstatymo, Mokslo ir studijų įstatymo ir kontrolieriaus patvirtinto Skundų

nagrinėjimo aprašo nustatyta tvarka. Tokia pat tvarka atliekamas tyrimas kontrolieriaus iniciatyva ir dėl jo priimamas sprendimas.

19. Jeigu kontrolierius gauna skundą, kurį tiriant jam galėtų kilti viešųjų ir privačių interesų konfliktas, jis pateikia Seimo valdybai pareiškimą dėl nusišalinimo nuo skundo nagrinėjimo ir sprendimo priėmimo, taip pat prašymą skirti pavaduojantį asmenį tam tyrimui atlikti. Seimo valdybai priėmus pareiškimą dėl kontrolieriaus nusišalinimo nuo skundo nagrinėjimo ir sprendimo priėmimo ir paskyrus pavaduojantį asmenį tyrimui atlikti, Tarnyba perduoda visą skundo medžiagą paskirtam pavaduojančiam asmeniui elektroninio ryšio priemonėmis jo nurodytu elektroniniu paštu. Dokumentai, informacija ir kiti duomenys renkami ir registruojami tyrimui atlikti paskirto pavaduojančio asmens įstaigoje. Kontrolieriaus sprendimas, pasirašomas tyrimui atlikti paskirto pavaduojančio asmens, registruojamas Tarnyboje ir perduodamas Tarnybai su visa skundo medžiaga (anksčiau perduota ir papildomai surinkta) suėjus kontrolieriaus sprendimo apskundimo terminui ir įsigaliojus kontrolieriaus sprendimui.

20. Skundų dėl su studijomis susijusios veiklos nagrinėjimo atnaujinimo ir nagrinėjimo termino pratęsimo tvarka nustatoma kontrolieriaus patvirtintame Skundų nagrinėjimo apraše. Skundo dėl su studijomis susijusios veiklos nagrinėjimas gali būti atnaujinamas, jei šis skundas atitinka šiuos kriterijus: jame nurodomas pažeidimas negali būti laikomas mažareikšmiu ir (ar) nėra išnykusios aplinkybės patikrinti ir (ar) patikslinti turimus duomenis apie šį pažeidimą.

21. Kontrolierius, skatindamas mokslo ir studijų institucijų savireguliaciją akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų srityje, gali persiųsti pareiškėjo pateiktą informaciją dėl galimo akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimo atitinkamai mokslo ir studijų institucijai, jeigu dėl tų pačių galimų akademinės etikos ir su akademinės etikos nuostatų įgyvendinimu susijusių procedūrų pažeidimų nebuvo kreiptasi į šią mokslo ir studijų instituciją. Kontrolierius, nustatęs, kad mokslo ir studijų institucija persiūtą skundą išnagrinėjo nepakankamai išsamiai ir nešališkai, gali pradėti nagrinėti skundą iš naujo.

22. Kontrolieriaus priimti sprendimai gali būti skundžiami Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

23. Tarnybos darbuotojai privalo saugoti valstybės, tarnybos, komercinės paslaptis ir įstatymų saugomus asmens duomenis, kuriuos jie sužino eidami pareigas. Tarnyba, atlikdama tyrimą, privalo užtikrinti pareiškėjų ir kitų asmenų anonimiškumą ir informacijos apie asmenis, kurie oficialiai suteikė tyrimui reikalingos informacijos, ir (ar) asmenis, kurie pageidavo būti neatskleisti ekspertai, konfidencialumą.

24. Kontrolierius kiekvienais metais iki kovo 1 dienos atsiskaito Seimui už praėjusius kalendorinius metus ir teikia Tarnybos veiklos ataskaitą. Praėjusių kalendorinių metų Tarnybos veiklos ataskaita viešai skelbiama Tarnybos interneto svetainėje.

V SKYRIUS

TARNYBOS FINANSAVIMAS

25. Tarnyba finansuojama iš valstybės biudžeto.

26. Tarnyba teisės aktų nustatyta tvarka turi teisę gauti paramą.

27. Tarnyba gali turėti ir kitų teisėtai gautų lėšų, įskaitant ir iš dalyvavimo Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose paramos teikimo, Lietuvos vystomojo bendradarbiavimo ir paramos demokratijai, taip pat kituose projektuose (toliau – projektinė veikla arba veikla pagal bendradarbiavimo sutartis).

28. Tarnybos darbuotojų darbo apmokėjimo tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymas, Lietuvos Respublikos darbo kodeksas ir kiti teisės aktai.

29. Kontrolieriaus darbo apmokėjimo tvarką ir sąlygas nustato Lietuvos Respublikos valstybės politikų ir valstybės pareigūnų darbo apmokėjimo įstatymas ir Nuostatai.

30. Kontrolieriui gali būti skiriama ne didesnė kaip pareiginės algos dydžio vienkartinė priemoka už viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis. Prašymą dėl šios vienkartinės priemokos ir viršvalandinio darbo laiko pažymą kontrolierius pateikia Seimo valdybai, kuri gali skirti vienkartinę priemoką, atsižvelgdama į išdirbtą viršvalandinį laiką. Vienkartinė priemoka už einamųjų metų viršvalandinį darbą, darbą poilsio ir švenčių dienomis skiriama ir išmokama iki einamųjų metų gruodžio 15 d.

31. Kontrolierius gali gauti atlyginimą už kūrybinę veiklą ir dalyvavimą Europos Sąjungos, tarptautinių organizacijų, užsienio valstybių finansuojamuose projektuose, kurie yra susiję su akademine etika ir Tarnybos veiklos tobulinimu ir kuriuose nedalyvauja Lietuvos mokslo ir studijų institucijose dirbantys asmenys. Seimo valdyba priima sprendimą dėl kontrolieriaus kito darbo Tarnyboje. Kontrolieriui už kitą darbą Tarnyboje mokama pagal atitinkamai pareigybei projektų arba bendradarbiavimo sutartyse nustatytas sąlygas ir įkainius. Kai sąlygos ir įkainiai nėra nustatyti atitinkamai pareigybei Tarnybos projektinėje veikloje arba veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis, mokėjimo už dalyvavimą projektinėje veikloje arba veikloje pagal bendradarbiavimo sutartis įkainius kontrolieriaus kito darbo atitinkamai pareigybei Tarnyboje nustato Seimo valdyba.

32. Tarnybos buhalterinė apskaita tvarkoma ir finansinių ataskaitų rinkiniai sudaromi Lietuvos Respublikos įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka.

VI SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

33. Tarnyba reorganizuojama ar likviduojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
